

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL
Dirección Xeral
de Desenvolvemento Rural

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA Y PESCA
ALIMENTACIÓN Y MEDIO AMBIENTE

Fondo Europeo Agrícola de
Desenvolvemento Rural:
Europa inviste no rural

DOCUMENTO DE SÍNTESIS

DOCUMENTO DE SÍNTESIS

Xacobeo 2021

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN	4
2. DESCRICIÓN DO PROXECTO E AS SÚAS ACCIÓNS.....	6
3. INVENTARIO AMBIENTAL	9
4. IDENTIFICACIÓN E VALORACIÓN DAS UNIDADES AMBIENTAIS.....	12
4.1. UA1: Zonas húmidas.	12
4.2. UA2: Cursos de auga superficiais.	12
4.3. UA3: Bidueirais.....	13
4.4. UA4 e UA5: Masas mixtas de carballos e outras frondosas autóctonas.....	13
4.5. UA6: Carballeiras.....	13
4.6. UA7: Zonas agrícola-gandeiras.....	13
4.7. UA8: Repoboacións forestais.	14
4.8. UA9: Patrimonio cultural	14
4.9. UA10: Diseminado e outros usos.....	14
4.10. UA11: Infraestruturas.....	15
5. IDENTIFICACIÓN E VALORACIÓN DE IMPACTOS	16
6. MEDIDAS DE INTEGRACIÓN AMBIENTAL	20
6.1. ZONAS DE EXCLUSIÓN.....	20
6.1.1.ZONA DE EXCLUSIÓN 1.....	20
6.1.2.ZONA DE EXCLUSIÓN 2.....	21
6.1.3.ZONA DE EXCLUSIÓN 3.....	22
6.1.4.ZONA DE EXCLUSIÓN 4.....	23
6.1.5.ZONA DE EXCLUSIÓN 5.....	23
6.2. ADXUDICACIÓN AO MESMO PROPIETARIO OU CREACIÓN DE SUBPERÍMETROS	24
6.2.1.SUBPERÍMETRO 1.....	24
6.2.2.SUBPERÍMETRO 2.....	24
6.2.3.SUBPERÍMETRO 3.....	24
6.3. OUTRAS MEDIDAS.....	25
6.4. EFECTO DAS MEDIDAS DE INTEGRACIÓN AMBIENTAL SOBRE OS IMPACTOS.....	25
7. PLAN DE VIXILANCIA AMBIENTAL	29
7.1. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DO PLAN DE SEGUIMENTO AMBIENTAL.	29
7.2. PROGRAMA DE ACTUACIÓNS DO PLAN DE SEGUIMENTO AMBIENTAL.....	29
7.2.1.ACTUACIÓNS	29
7.2.2.METODOLOXÍA DO SEGUIMENTO.....	29

ÍNDICE DE TÁBOAS

Táboa 1 DESCRICIÓN DOS CAMIÑOS PROXECTADOS	7
Táboa 2 DISTRIBUCIÓN DOS HÁBITATS PRESENTES NA ZRP	10
Táboa 3 VALORACIÓN DOS IMPACTOS NA FASE DE FORMULACIÓN	16
Táboa 4 VALORACIÓN DOS IMPACTOS NA FASE DE EXECUCIÓN	18
Táboa 5 VALORACIÓN DOS IMPACTOS NA FASE DE EXPLOTACIÓN	19
Táboa 6 ZONA DE EXCLUSIÓN 1.....	21
Táboa 7 ZONA DE EXCLUSIÓN 2.....	22
Táboa 8 ZONA DE EXCLUSIÓN 3.....	22
Táboa 9 ZONA DE EXCLUSIÓN 4.....	23
Táboa 10 ZONA DE EXCLUSIÓN 5.....	24
Táboa 11 SUBPERÍMETRO 1.....	24
Táboa 12 SUBPERÍMETRO 3.....	25
Táboa 13 EFECTO DAS MEDIDAS SOBRE OS IMPACTOS NA FASE DE FORMULACIÓN	25
Táboa 14 EFECTO DAS MEDIDAS SOBRE OS IMPACTOS NA FASE DE EXECUCIÓN	27
Táboa 15 EFECTO DAS MEDIDAS SOBRE OS IMPACTOS NA FASE DE EXPLOTACIÓN	28

1. INTRODUCCIÓN

Por solicitude dos veciños, a Consellería competente en materia de Agricultura iniciou os trámites previos á realización da Reestruturación Parcelaria na parroquia de Goiriz pertencente ao concello de Vilalba (Lugo). Este proceso tramítase pola Lei 4/2015, de 17 de xuño, de *mellora da estrutura territorial agraria de Galicia*, que establece como requisito previo ao inicio do proceso, a elaboración dunha Avaliación ambiental previa que recolla as áreas de especial relevancia polo seu valor xeolóxico, paisaxístico e ambiental, así como unha enumeración dos bens patrimoniais que puidesen resultar afectados pola reestruturación. A redacción desta Lei supón, polo tanto, o recoñecemento do respecto ao medio ambiente dentro dos obxectivos esenciais de ordenación das explotacións agrarias que perseguen os proxectos de reestruturación.

En virtude do anteriormente exposto, acométese a elaboración do presente Estudo de impacto ambiental, co obxecto de iniciar o procedemento de avaliación ambiental simplificada de acordo coa Lei 21/2013, do 9 de decembro, de *Avaliación Ambiental*, atopándose este estudio entre os proxectos recollidos no Anexo II de dita lei.

Os obxectivos que se perseguen co mesmo son:

- Identificación de espazos relevantes dende o punto de vista xeolóxico, paisaxístico ou ambiental, e enumeración dos bens patrimoniais que puidesen resultar afectados.
- Identificación da vulnerabilidade do territorio ante as actuacións proxectadas.
- Análise dos problemas ambientais que poden ocasionar as actuacións inherentes á reestruturación parcelaria sobre tódolos compoñentes do medio.
- Establecemento de medidas preventivas, correctoras ou de restauración e mellora das infraestruturas na zona para eliminar ou reducir os posibles impactos negativos e potenciar os positivos, así como as medidas preventivas para evitar a aparición de efectos desfavorables sobre o medio.
- Realizar unha proposta da rede de camiños principais a nivel de anteprojecto.

Conforme a normativa de aplicación, o Estudo de impacto ambiental da Reestruturación Parcelaria acométese nunha fase preoperacional. Non existe un Proxecto de Reestruturación no que se definan con precisión os distintos elementos de actuación.

A reestruturación das parcelas repercutiría en menores custos, xa que facilita o manexo e a xestión das producións forraxeiras e da explotación en xeral, o cal implica uns maiores beneficios. Isto débese á redución de custos que supón a realización dos diversos traballos nun menor número de terreos, cunha forma máis regular, con mellores accesos, o cal implica que o tempo necesario para realizar as distintas labores é menor, coa redución dos desprazamentos, co conseguinte aforro de combustible, horas de traballo da maquinaria e do operador. Esta redución de custos e do tempo de traballo xunto co incremento dos beneficios

debido ao aumento da rendibilidade das explotacións pode axudar a frear a emigración na parroquia, e o conseguinte abandono das terras.

A apertura de pistas de concentración facilita o acceso ós terreos, reduce os tempos de desprazamento e ten ademais unha función contra incendios importante: actuando como devasas, facilitando o acceso e a extinción.

2. DESCRICIÓN DO PROXECTO E AS SÚAS ACCIÓNS

No proceso de Reestruturación Parcelaria, as actuacións que poden supoñer unha maior alteración da paisaxe, así como a alteración de certos ecosistemas, son a execución das pistas de servizo e o acondicionamento dos terreos. Hai que destacar que a maioría dos impactos identificados no Estudo de impacto ambiental veranse notablemente minimizados cun deseño axeitado das fincas de reemprazo, dos lotes asignados e principalmente do deseño da rede viaria.

Proponse que os camiños teñan un ancho de firme de entre 4,0 e 5,0 metros en función do tráfico previsto, e 1 metro de cuneta para ámbolos lados, estimándose de media un metro a cada lado de ocupación para as ocupacións da explanación (áreas de desmonte e aterraplenado).

Estes anchos permitirán o correcto tránsito dos vehículos que as utilicen. Por outra parte debe terse en conta que na proximidade de edificacións, estes anchos poden verse reducidos pola presenza de elementos artificiais (muros de pedra, etc), que poden non ser obxecto de derribo. En calquera caso merecerán estudo detallado no seu momento.

Os camiños proxectados de nova apertura representan unha lonxitude de 46.666 metros. Por outra banda prevese a conservación, como mínimo de 35.211 metros de pistas asfaltadas e 8.726 de camiños sen asfaltar.

CAMIÑO	LONXITUDE (m)	XUSTIFICACIÓN
A	2.843	Camiño trazado paralelo ao límite de reestruturación na súa parte NO. Atravesa una zona de escaso valor ambiental.
B	2.824	Paralelo ao camiño A, une a zona do núcleo de Santo Adrao co núcleo de As Bouzas, mellorando o acceso a este último.
C	572	Une os núcleos de Gomariz e Reboiros.
C-2	1.298	Limita pola súa parte norte a Zona de exclusión 1, dando acceso á zona entre esta e o límite de reestruturación NE.
D	732	Da continuidade aos accesos dos núcleos de Reboiros e Barbeitas, mellorando tamén o acceso ao núcleo de As Bouzas.
E	2.018	Limita pola súa parte sur a Zona de exclusión 1 e da acceso a áreas delimitadas polo Rego da Pereira e varios ramais do mesmo.
E-2	1.362	Mellora o acceso aos núcleos de Lagoela, Reguengo e A Casanova. Ven limitado pola presenza de varios ramais do Rego da Pereira.
E-2-1	73	Da acceso ao núcleo da Lagoela dende o camiño E-2.
E-2-2	145	Trázase coa idea de dar continuidade a dous tramos asfaltados a conservar.
E-2-4	274	Atravesa o núcleo de Reguengo, dando continuidade ao camiño E-2-1.
E-2-6	288	Mellora o acceso do núcleo de Reguengo.
F	1.168	Axuda a vertebrar a zona, atravesando os camiños A, B e G e da acceso ao núcleo de As Bouzas. Tamén enlaza con una pista existente que da acceso á zona de reestruturación.
G	1.607	Paralelo aos camiños A e B, cumple una función similar a estes, atravesando zonas de escaso valor ambiental.
H	1.694	Continúa o único acceso ao núcleo de Fabás e da acceso a toda ao extremo norleste con bastante vocación agrícola pero moi limitado pola hidrografía e a presenza da autoestrada A-8.
I	1.440	Da continuación ao camiño H mellorando a comunicación aos núcleos de Orbazán e Gocendre e vertebrando o espacio comprendido entre a zona de reestruturación 1 e a autoestrada A-8.
I-2	203	Une un dos pasos elevados que cruzan a autoestrada co camiño I.
J	1.681	Une o acceso dende a autoestrada cun camiño que accede á zona de reestruturación dende a parroquia

DOCUMENTO DE SÍNTESE

CAMIÑO	LONXITUDE (m)	XUSTIFICACIÓN
		de Lanzós. Tamén cruza os camiños A, B, G, J-3 e J-1 para limitar a lonxitude dos tramos destes.
J-1	789	Une o camiño J cun dos pasos elevados que cruza a autoestrada.
J-3	944	Función idéntica á do camiño J-1.
K	587	Une unha das vías de servizo da autoestrada cun dos camiños asfaltados a conservar e da continuidade ao camiño B.
L	520	Serve para dar continuidade a unha das vías de servizo da autoestrada.
M	1.151	Da acceso á zona limitada pola autoestrada e a estrada N-634 polo seu paso polas Touzas.
N	1.432	Da continuidade ás vías de servizo da autoestrada na súa zona sur.
O	425	Une a estrada N-634 cun dos pasos elevados da autoestrada. Tamén mellora o acceso ao núcleo de Lodeiro.
O-1	1.032	Une os núcleos de Lodeiro e O Castro.e da servizo a toda a zona limitada pola autoestrada e a N-634 entre os citados núcleos.
O-2	628	Serve como vía de servizo da estrada N-634 pola súa parte N entre o camiño O e o núcleo de As Touzas.
O-3	782	Da continuidade ao camiño O-2, cunha función análoga.
P	1.381	Limita a Zona de exclusión 2 pola súa parte NE e mellora o acceso a, entre outros, os núcleos de O Castro e O Carral.
P-1	155	Une o camiño P coa estrada N-634 e da acceso ao núcleo de Tronco.
Q	622	Serve como vía de servizo da estrada N-634 pola súa parte S entre a continuación do camiño O e o núcleo de As Touzas.
R	778	Da continuidade ao camiño Q, cunha función análoga.
S	1.015	Limita polo norte unha parte da Zona de exclusión 4 e da servizo á zona que queda entre esta e a N-634.
T	634	Da servizo á zona que queda entre a Zona de exclusión 4 e a N-634.
U	839	Limita polo norte unha parte da Zona de exclusión 4 e da servizo á zona que queda entre esta e a N-634.
U-2	445	Da continuidade aos camiños R e Q, cunha función análoga.
V	1.072	Xunto co camiño W da servizo á área que queda entre a Zona de exclusión 4 e o límite de reestruturación e a estrada LU-P-6512.
V-1	280	Une os camiños V e W para limitar a lonxitude dos tramos destes.
W	1.456	Xunto co camiño V da servizo á área que queda entre a Zona de exclusión 4 e o límite de reestruturación e a estrada LU-P-6512.
W-1	226	Une o camiños W coa estrada LU-P-6512 para limitar a lonxitude dos tramos destes.
X	800	Limita a Zona de exclusión 3 á altura do Castro de Goiriz.
Z	683	Xunto co camiño BB, ao que lle da continuidade, da acceso aunha zona delimitada por pistas asfaltadas xa existentes no límite SL.
AA	1.310	Atravesa de norte a sur o Subperímetro 3 e da acceso aunha zona delimitada por pistas asfaltadas xa existentes.
AA-1	735	Da acceso ao núcleo de Fra e limita polo sur a Zona de exclusión 3.
AA-2	472	Xunto co camiño AA-3, ao que lle da continuiidade cumple a mesma función que o camiño AA e limita polo norte a Subparcela 3.
AA-3	553	Xunto co camiño AA-2, ao que lle da continuiidade cumple a mesma función que o camiño AA e limita polo norte a Subparcela 3 e da acceso ao núcleo da Balsa.
BB	916	Xunto co camiño Z, ao que lle da continuidade, da acceso aunha zona delimitada por pistas asfaltadas xa existentes no límite SL. Limita polo sur ao Subperímetro 2.
CC	970	Mellora o acceso ao núcleo de A Uceira e limita a Zona de exclusión 3 a altura do humidal de Porto Barroso.
CC-2	755	Divide o camiño CC en dous tramos e da continuidade ao camiño DD.
DD	1.219	Da acceso ao nucleo de Broz.
EE	835	Da continuidade ao camiño DD-
Total	46.666	

Táboa 1 DESCRICIÓN DOS CAMIÑOS PROXECTADOS

A rede de camiños proposta no plano nº 9, é unha aproximación a nivel de anteproxecto do trazado en planta máis axeitado, co fin de determinar o impacto que poidan producir tanto durante a súa construción como durante a fase de explotación. A súa definición final a nivel de proxecto de execución precisa dun levantamento topográfico co fin de obter un modelo dixital do terreo o suficientemente preciso para a realización dos cálculos que permitan concretar o seu trazado definitivo en planta e alzado, o que, a súa vez, posibilitará coñecer as ocupacións reais, os movementos de terra asociados ou as obras de drenaxe necesarias.

3. INVENTARIO AMBIENTAL

A zona a concentrar está comprendida dentro do termo municipal de Vilalba que pertence á bisbarra da Terra Chá. Sitúase na zona noroeste da provincia da Lugo, e limita, ao norte co municipio de Muras, ao sur co de Begonte, ao leste cos municipios de Abadín e Cospeito, e ao oeste cos de Xermade e Guitiriz

A parroquia de **Santiago de Goiriz** sitúase no leste do concello a ambas marxes da estrada N-634 que comunica Vilalba con Mondoñedo e con máis de 30 km² é a segunda parroquia máis grande en extensión.

Para definila área de estudio escóllense límites físicos como cursos de auga e infraestruturas que poidan servir como fronteira polo que finalmente queda unha superficie inicial de actuación de 3.144,87 ha.

A zona de estudio presenta un clima de tipo oceánico cuns valores de precipitación e temperatura media anual moderados. A precipitación media anual é de 1.485 mm e a temperatura media anual 10,63°C. Tamén goza dunha continentalidade media e un período libre de xeadas dende abril ata mediados de novembro.

En canto ao relevo, sendo este bastante homoxéneo, a súa altitude media sitúase entornó aos 460 m.s.n.m. e en torno ao 90% da superficie atópase cunha pendente inferior ao 12%, evidenciando que a zona pertence á unha gran chaira típica da bisbarra.

Nos solos presentes predominan os terreos capaces de soportar un laboreo continuado con pendentes suaves e chans profundos. Non obstante, en torno aos cursos de auga preséntanse solos con maior grao de hidromorfismo ou pouco drenables, e con maior grao de acidez, o que lles confire unha menor capacidade productiva. Aínda así son perfectamente aptos para albergar praderías ou en rotacións amplas con cereal.

A hidrografía da zona caracterízase por presentar unha ampla rede de cursos superficiais de auga que cubren toda a superficie. Nas zonas de menor pendente incluso se difuminan os cursos fluviais en zonas de alto nivel freático. Destaca tamén a coñecida como Lagoa de Fabás ao norte da ZRP, presente no Inventario de Humidais de Galicia co código 1120085.

A continuación cítanse os hábitats existentes na zona e a porcentaxe da súa superficie con respecto ao total:

Hábitats	Superficie (ha)	Porcentaxe (%)
Carballeiras galaico-portuguesas (9230)	11,53	0,37
Augas oligotróficas (3110)	3,25	0,10
Masas mixtas de carballos e outras frondosas autóctonas	491,83	15,64
Masas mixtas de frondosas autóctonas e piñeiros	119,48	3,80
Matogueira e arborado disperso	423,96	13,48

Hábitats	Superficie (ha)	Porcentaxe (%)
Bidueiral	62,68	1,99
Agrícola-gandeiro	1.588,49	50,51
Repoboacións forestais	284,17	9,04
Piñeiral	130,88	
Eucaliptal	153,29	
Outros	159,48	5,07
Total	3144,87	100

Táboa 2 DISTRIBUCIÓN DOS HÁBITATS PRESENTES NA ZRP

Na área inventariáronse un total de 79 especies de aves, 44 delas detectadas por observación directa; 18 especies de mamíferos, 9 delas detectadas nas mostraxes; 10 especies de anfibios inventariadas na área de estudo, 3 delas detectadas nas mostraxes e 6 especies de réptiles inventariadas na área de estudo

Con respecto ao patrimonio histórico, artístico e cultural identificado na correspondente prospección arqueolóxica (Anexo I), identificáronse os seguintes elementos:

- 6 edificios, monumentos ou elementos de enxeñería catalogados como elemento arquitectónico civil ou relixioso.
- 53 elementos pertencentes ao patrimonio etnolóxico.
- 21 xacementos arqueolóxicos.
- 6 referencias toponímicas de contrastada entidade histórica.
- Un tramo do camiño de Santiago e dous camiños históricos máis.

O termo municipal de Vilalba no ano 2017 unha poboación de 14.354 habitantes, dos que 6.971 eran homes e 7.383 mulleres. Na parroquia de Goiriz a poboación no ano 2017 era de 646, o que supón un total do 4,5%.

A comarca de Terra Chá caracterízase por un elevado peso do sector primario. En canto ao sector empresarial cabe sinalar que Vilalba conta cun importante tecido asentado ao redor da capital municipal. Destacan empresas lácteas e de produtos cárnicos.

A base económica do concello depende maioritariamente do sector servizos, que ocupa preto do 64% dos traballadores, seguido polo sector secundario que ocupa un 15,7% dos asalariados dentro da rama da industria e un 8,5% na rama da construción, e por último o sector primario, ao cal se adica o 11,8% da poboación traballadora.

A taxa de paro actual para Vilalba é de 12,4%, sendo ésta moi semellante á galega que se sitúa no 12,2%.

A paisaxe agraria do concello de Vilalba sufriu nos últimos tempos unha fonda transformación nas terras de labor, as cales foron cedendo paso aos pastizais, chegando estes a ocupar máis do 56%

da superficie. En canto ao o réxime de posesión das fincas o 65% da superficie das explotacións agrícolas é en propiedade.

As explotacións de vacún situadas no municipio son 770, cun total de bovinos de 7.109, isto danos una media de algo máis de 9 animais por explotación.

En Vilalba a superficie forestal total para o ano 2017 é de 20.163 ha (53%) segundo o Anuario de Estatística Agraria.

O municipio atópase atravesado pola A-8, autovía do Cantábrico, e pola N-634, como principais vías estatais. En canto á rede autonómica tamén está a vía de alta capacidade AG-64 e como estradas convencionais a LU-861, LU-541, LU-120, LU-103, LU-118, LU-119 e LU-126. Así mesmo, conta cun bo número de estradas provinciais e pistas municipais que permiten que a comunicación dentro de Vilalba sexa fácil e rápida.

A rede viaria do municipio componse de 50,3 km de estradas de titularidade estatal, 45,4 km de estradas autonómicas, 107,5 km de estradas da Deputación e 554,4 do municipio.

En xeral pódese considerar que a rede viaria da zona de estudo é boa en canto ao trazado e ao seu nivel de conservación, aínda que coa realización da reestruturación parcelaria se construírán novos trazados que servirán de apoio aos actuais, para así poder dar servizo a todos os terreos de substitución.

4. IDENTIFICACIÓN E VALORACIÓN DAS UNIDADES AMBIENTAIS

As Unidades de síntese ou Unidades ambientais son os sectores básicos do territorio, en función dos cales, se realiza o diagnóstico ambiental. Pódense definir como os sectores do territorio relativamente homoxéneos, que se obteñen de forma empírica a partir da observación realizada. Descríbense polas súas características relevantes e valóranse dende os puntos de vista ecolóxico, produtivo, paisaxístico e cultural.

Detállanse a continuación os criterios que se tiveron en conta para a elaboración das Unidades Ambientais:

- **Criterios ecolóxicos**

Para definir aquelas unidades onde os aspectos relevantes son aqueles relativos á organización do territorio, tanto referido a aspectos xerais dos ecosistemas como a calidades específicas e significativas destes. O indicador principal para definir este criterio é a vexetación, seguido da fauna existente na zona de estudo.

- **Criterios de produtividade**

A capacidade da zona de estudo para a produción agraria, os indicadores principais deste criterio son a calidade agrolóxica do solo, o seu uso actual, as infraestruturas agrarias existentes e en menor medida, o clima.

- **Criterios culturais/paisaxísticos**

Definidos pola súa importancia dende o punto de vista histórico. O indicador principal deste criterio é a existencia de gran patrimonio histórico, artístico e cultural na zona de estudo e a definición da paisaxe dentro do ámbito de reestruturación.

Tendo en conta o territorio que realmente se pode ver afectado polos traballos inherentes ao proceso de reestruturación parcelaria recoñécense as seguintes Unidades Ambientais:

4.1. UA1: Zonas húmidas.

Esta unidade está composta na súa totalidade pola Lagoa de Fabás. Esta alberga auga superficial todo o ano, variando a súa superficie en función desta. No seu perímetro alberga estruturas arbóreas compostas principalmente por bidueiros e un estrato inferior con vexetación propia de áreas pantanosas e xunqueiras.

4.2. UA2: Cursos de auga superficiais.

A característica máis diferencial da zona de estudio é a hidromorfía, condicionada polo elevado nivel freático e a escasa ou nula pendente do solo. Estas características determinan unha rede de regatos que barren toda a zona de estudio, sen chegar a definirse en moitos casos un verdadeiro curso fluvial xa que en algúns casos desaparecen na capa freática, se difuminan en zonas de gándaras ou veigas dominadas por masas de bidueiros ou se bifurcan varios cursos que se volven

a xuntar. Esta rede constitúe así mesmo unha rede de corredores ecolóxicos que cubren case toda a zona de estudo.

4.3. UA3: Bidueirais.

Trátase da vexetación arbórea máis característica da zona debido á elevada capa freática que a fan dominante con respecto a outras especies. Estas zonas son moi representativas da sucesión climática da zona xa que se pode atopar en zonas agrícolas abandonadas dominando á matogreira inicial ou como masas xa adultas que se acaban mesturando con outras especies de frondosas, especialmente carballos e castiñeiros. En moitos casos é difícil disgregar aqueles bidueirais misturados con outras especies arbóreas das masas mixtas de frondosas xa que isto requiriría un inventario pormenorizado.

4.4. UA4 e UA5: Masas mixtas de carballos e outras frondosas autóctonas.

Sacando a superficie de uso agrícola e gandeira, constitúe a unidade ambiental máis extendida e fragmentada chegando ao 18% do total da zona de estudo. Trátase dunha mestura de frondosas caducifolias e en algunhas ocasións tamén de piñeiros dispersos procedentes de pequenas plantacións de moi escasa entidade. Nestas masas domina o bidueiro e en aquelas masas máis maduras o carballo e en menor medida o castiñeiro. Estes bosques climáticos albergan comunidades orníticas de gran importancia e diversidade específica, destacando as familias de páridos, pícidos e varias aves rapaces que dependen do bo estado de conservación destes hábitats da zona de estudo. Esta unidade conta con elementos florísticos e faunísticos característicos. Aparecen especies como o acivro (*Ilex aquifolium*), a vacaloura (*Lucanus cervus*) e a ra vermella (*Rana temporaria* subsp. *parvipalmata*).

Sepáranse dúas subunidades en función da súa importancia ecolóxica. O criterio para separalas se basa principalmente na proporción e idade de carballos con respecto aos bidueiros e outras especies xa que este é un bo indicador da madurez da masa.

4.5. UA6: Carballeiras.

Son aquelas zonas que se diferencian das masas mixtas de frondosas por unha maior presenza de carballo (*Q. Robur*) sendo en xeral masas máis maduras. En xeral aparecen pes dispersos de especies accesorias como *Castanea sativa*, *Ilex aquifolium*, *Crataegus monogyna* ou *Pyrus cordata* entre outras.

Ademáis tamén constitúen un Hábitat de interese comunitario, Carballeiras galaico-portuguesas (9230)

4.6. UA7: Zonas agrícola-gandeiras.

É a unidade ambiental máis representativa en canto a superficie, aínda que cun elevado grao de abandono. Ademáis de prados e cultivos, existe unha elevada proporción de terras abandonadas cubertas de matogreira e arborado disperso ou sebes que separan as parcelas e pequenas masas de frondosas sen entidade suficiente como para constituir por si mesma unha unidade independente.

Aínda que dun valor ambiental medio, esta supón a unidade de síntese máis importante en canto aos obxectivos deste estudo, xa que o plan de obras se deseñará coa intención de producir un impacto positivo sobre esta. Isto é debido a que a reorganización da propiedade nestes terreos inflúe directamente na rendibilidade das explotacións que lles dan uso a estas terras, tanto polo aumento da base territorial como pola mellora dos accesos e mellor adaptación a cada tipo de cultivo. Estas explotacións son fundamentalmente ganderías de vacuno destinadas á carne e en menor medida a leite.

4.7. UA8: Repoboacións forestais.

Están constituídas principalmente por plantacións de piñeiros (P. pinaster e P. radiata) e eucaliptos (E. Globulus e E. nitens). Tamén hai algún caso testimonial de Piñeiro de Oregón (P. menziesii) e chopo. Inclúese nesta clasificación tamén as parcelas de monte raso xa que previsiblemente, na maioría dos casos se volverá a ocupar por plantacións forestais.

Aínda que a inmensa maioría das plantacións son de pequena entidade, na súa totalidade si supón unha ocupación importante, caracterizada por unha moi elevada fragmentación e dispersión.

Ao ser masas completamente artificiais con fines productivos e un aproveitamento de corta a feito, calquera afección sobre estas masas, a priori, terá un baixo impacto ambiental.

4.8. UA9: Patrimonio cultural

Son áreas compostas pola superficie ocupada por elementos catalogados do patrimonio cultural e as súas respectivas áreas de protección. Estas pódense superpoñer a calquer outra unidade ambiental añadiendo a maiores as medidas protectoras específicas destes elementos. Diferéncianse os seguintes grupos de elementos:

- Edificios, monumentos ou elementos de enxeñería pertencente ou catalogados como elementos arquitectónicos civís ou relixiosos.
- Elementos pertencentes ao patrimonio etnolóxico.
- Xacementos arqueolóxicos.
- Referencias toponímicas de contrastada entidade histórica.
- Camiño de Santiago, Vías Romanas e/ou Camiños Históricos.

Dos elementos catalogados destaca pola súa influencia no proceso o Camiño de Santiago que atravesa a zona de estudo de leste a oeste. Tamén cabe mencionar o Castro de Goiriz situado ao sur da estrada N-634 e a igrexa de Goiriz e o seu cemiterio. Hai inventariados 89 elementos dos que a maioría son elementos de interese etnográfico como cruceiros, pozos, muíños etc. Hai 53 elementos etnográficos, 21 xacementos arqueolóxicos, 6 edificios arquitectónicos, 3 vías culturais e 6 referencias toponímicas de interese. Todos estes elementos descríbense pormenorizadamente no Anexo I, así como as correspondentes áreas de protección.

4.9. UA10: Diseminado e outros usos.

Consiste no conxunto de construcións, anexos e ou servicios destas que non albergan importancia dende o punto de vista ecolóxico pero si dende o punto de vista da propiedade

privada e o seu uso. O diseminado de vivendas está caracterizado pola súa elevada dispersión por toda a zona que fai que non sexa clara a desagregación en núcleos.

4.10. UA11: Infraestruturas.

Esta unidade é a que maior impacto sufrirá a causa do proxecto, aínda que positivo, xa que se completará a rede viaria co plan de obras na fase de execución. Cabe destacar, pola sua importancia socioeconómica a autoestrada A-8 e a estrada nacional N-634 que cruzan a zona de estudio en dirección SO-NL. Estas á súa vez dividen e fragmentan a zona de estudio impedindo o libre desprazamento de animais entre as zonas resultantes (especialmente a autoestrada A-8).

5. IDENTIFICACIÓN E VALORACIÓN DE IMPACTOS

Tomando como punto de partida os datos achegados polo inventario ambiental do territorio sobre o que se vai desenvolver a actuación obxecto de avaliación, é posible realizar un listado de factores do medio que poderían verse afectados polo desenvolvemento do proxecto de reestruturación.

Para determinar a importancia de cada impacto obtense unha medida cualitativa do mesmo, a partires do grado de incidencia da alteración producida, e dunha caracterización do efecto. Isto faise a través dunha serie de atributos que son natureza, intensidade, extensión, momento, persistencia, reversibilidade, sinerxía, acumulación, efecto, periodicidade e recuperabilidade.

Identifícanse e valóranse os impactos ao longo da fase de Formulación, Execución e Explotación, escollendo finalmente para cada impacto a valoración máis representativa de tódalas unidades ambientais:

ACCIÓNS	IMPACTOS	VALORACIÓN FINAL DO IMPACTO
Eliminación de arboredo e vexetación natural	Diminución da diversidade vexetal	Moderado
	Reducción de hábitats e corredores ecolóxicos (deterioro de zonas de nidificación, alimentación e cría)	Moderado
	Diminución da calidade paisaxística	Moderado
	Alteración edáfica	Moderado
	Impacto visual	Moderado
	Afección da vexetación de ribeira	Moderado
	Alteración de ecosistemas	Moderado
Abandono de terras	Impacto positivo sobre a fauna (aumento de zonas de refuxio, zonas de cría e alimentación)	Positivo
	Aumento da calidade das augas	Positivo
	Aumento da probabilidade de incendio (Aumento da biomasa)	Compatible
	Diminución da calidade paisaxística	Compatible
Proliferación de peches de terreos e novas construcións	Diminución da vexetación	Compatible
	Diminución da calidade paisaxística	Moderado

Táboa 3 VALORACIÓN DOS IMPACTOS NA FASE DE FORMULACIÓN

ACCIÓNS	IMPACTOS	VALORACIÓN FINAL DO IMPACTO
Eliminación e transformación de lindes perimetrais	Reducción de hábitats e corredores ecolóxicos (deterioro de zonas de nidificación, alimentación e cría)	Moderado
Ubicación de instalacións, depósitos e zonas de provisión de materiais	Ruido	Moderado
	Xeración de residuos	Moderado
	Alteración da fauna	Moderado
	Danos na vexetación	Compatible
	Compactación do solo	Moderado
	Aumento da erosión	Compatible
	Molestias a poboación	Moderado

ACCÍONS	IMPACTOS	VALORACIÓN FINAL DO IMPACTO
	Perda dos valores arquitectónicos, etnográficos e culturais	Compatible
Mantemento de maquinaria e equipos	Ruido	Moderado
	Xeración de residuos	Moderado
	Alteración da fauna	Compatible
	Danos na vexetación	Compatible
	Molestias a poboación	Moderado
Tránsito e operación de maquinaria	Ruido	Moderado
	Emisión de gases	Compatible
	Alteración da fauna	Moderado
	Danos na vexetación	Moderado
	Compactación do solo	Moderado
	Aumento da erosión	Compatible
	Xeración de residuos	Moderado
	Molestias a poboación	Moderado
	Destrucción de elementos arqueolóxicos	Severo
Roza e limpeza (Eliminación de vexetación)	Aumento da erosión	Compatible
	Diminución da diversidade vexetal	Moderado
	Reducción de hábitats e corredores ecolóxicos (deterioro de zonas de nidificación, alimentación e cría)	Moderado
	Diminución da calidade paisaxística	Moderado
	Alteración da fauna	Moderado
	Danos na vexetación	Moderado
Movemento de terras (Recheos, ensanches e acondicionamento de explanadas)	Inestabilidade edáfica	Moderado
	Ruido	Moderado
	Xeración de residuos	Moderado
	Alteración da fauna	Moderado
	Danos na vexetación	Moderado
	Compactación do solo	Moderado
	Molestias a poboación	Moderado
	Emisión de gases	Compatible
	Destrucción de elementos arqueolóxicos	Severo
	Arrastres de materiais	Moderado
	Alteración xeomorfolóxica	Moderado
	Alteración edáfica	Severo
	Impacto visual	Moderado
	Afección da vexetación de ribeira	Moderado
Xeración de residuos de terra (Vertedoiros)	Inestabilidade edáfica	Moderado
	Aumento da erosión	Moderado
	Ruido	Moderado
	Xeración de residuos	Moderado
	Alteración da fauna	Moderado
	Danos na vexetación	Moderado
	Compactación do solo	Moderado
	Molestias a poboación	Moderado

ACCIÓNS	IMPACTOS	VALORACIÓN FINAL DO IMPACTO
	Emisión de gases	Compatible
	Arrastres de materiais	Moderado
	Alteración xeomorfolóxica	Moderado
	Alteración edáfica	Moderado
	Impacto visual	Moderado
	Afección da vexetación de ribeira	Moderado
	Perda dos valores arquitectónicos, etnográficos e culturais	Moderado
Extracción de áridos (Canteiras)	Inestabilidade edáfica	Moderado
	Aumento da erosión	Moderado
	Ruido	Moderado
	Xeración de residuos	Moderado
	Alteración da fauna	Moderado
	Danos na vexetación	Moderado
	Compactación do solo	Moderado
	Molestias a poboación	Moderado
	Emisión de gases	Compatible
	Arrastres de materiais	Moderado
	Alteración xeomorfolóxica	Moderado
	Alteración edáfica	Moderado
	Impacto visual	Moderado
	Afección da vexetación de ribeira	Moderado
	Perda dos valores arquitectónicos, etnográficos e culturais	Moderado
Mellora das infraestructuras de drenaxe	Diminución da erosión e arrastres de materiais	Positivo
	Alteración da capa freática	Moderado
	Arrastres de materiais	Moderado

Táboa 4 VALORACIÓN DOS IMPACTOS NA FASE DE EXECUCIÓN

ACCIÓNS	IMPACTOS	VALORACIÓN FINAL DO IMPACTO
Nivelación dos terreos	Inestabilidade edáfica	Moderado
	Aumento da erosión	Moderado
	Diminución da calidade paisaxística	Moderado
	Alteración da fauna	Moderado
	Compactación do solo	Moderado
	Alteración xeomorfolóxica	Severo
	Diminución da diversidade vexetal	Moderado
	Reducción de hábitats e corredores ecolóxicos (deterioro de zonas de nidificación, alimentación e cría)	Moderado
	Diminución da calidade paisaxística	Moderado
	Diminución da vexetación	Crítico
	Alteración da fauna	Moderado
	Impacto visual	Moderado
	Alteración de ecosistemas	Moderado
	Aumento da superficie cultivada	Positivo

ACCÍONS	IMPACTOS	VALORACIÓN FINAL DO IMPACTO
	Mellora dos aproveitamentos	Positivo
Novas prácticas agrícolas, cambios de aproveitamentos e usos do solo	Mellora dos aproveitamentos	Positivo
	Repercusión económica da zona	Positivo
	Aumento da actividade agraria	Positivo
	Destrución de elementos arqueolóxicos	Severo
	Alteración de ecosistemas	Compatible
	Aumento do uso de produtos químicos	Moderado
	Mellora dos aproveitamentos	Positivo
	Repercusión económica da zona	Positivo
	Aumento da actividade agraria	Positivo
Incremento da accesibilidade	Aumento do tráfico	Compatible
	Mellora dos aproveitamentos	Positivo
	Repercusión económica da zona	Positivo
	Aumento da actividade agraria	Positivo
Mellora das condicións de explotación	Aumento da superficie cultivada	Positivo
	Mellora dos aproveitamentos	Positivo
	Repercusión económica da zona	Positivo
	Aumento da actividade agraria	Positivo

Táboa 5 VALORACIÓN DOS IMPACTOS NA FASE DE EXPLOTACIÓN

6. MEDIDAS DE INTEGRACIÓN AMBIENTAL

Dentro do proceso de reestruturación, as actuacións que poden supoñer unha maior modificación dos patróns actuais da paisaxe, así como a alteración de certos ecosistemas, é o acondicionamento de terreos e, sobre todo, a execución dos camiños de servizo. A maior parte dos impactos negativos identificados no Estudo de impacto ambiental veranse notablemente minimizados cun deseño axeitado de terreos de substitución, da asignación de lotes e, sobre todo, de disposición da rede viaria.

Neste sentido, establécense no Apartado 6 do documento unha serie de recomendacións para lograr a integración ambiental do proceso de reestruturación, así como un Programa de Seguimento Ambiental para a súa posta en marcha durante as fases de obra e explotación. As medidas propostas para a integración ambiental do proceso de reestruturación parcelaria agrupáronse en función da fase do proceso na que se atope:

- Exclusión do proceso de concentración
- Adxudicación ao mesmo propietario ou creación de subperímetros
- Medidas preventivas
- Medidas correctoras

6.1. ZONAS DE EXCLUSIÓN

Na etapa de formulación, prestarase especial atención á definición do perímetro a concentrar. Proponse a exclusión de cinco áreas espalladas por toda a da zona de reestruturación parcelaria e que ocupan unha extensión de algo máis de 1.091,13 hectáreas e que teñen as seguintes características:

6.1.1. ZONA DE EXCLUSIÓN 1

Braña de Fabás, código 1120085 e superficie ao redor de 117,01 hectareas. Está situada ao NE da ZRP. Téñense en conta os seguintes criterios:

- Inclúe parcelas catastrais completas coa finalidade de non partir fincas.
- Sitúase no borde da zona de reestruturación.
- Delimítase en gran medida por viais.
- Alberga a Lagoa de Fabás, clasificada como hábitat de interese comunitario, Augas oligotróficas (3110), que alberga tanto flora coma fauna de interese. En canto á flora podemos atopamos especies coma *Arnica montana*, *Dactylorhiza elata*, *Dactylorhiza maculata* ou *Serapias cordigera*, sendo tamen un área potencial para *Narcissus pseudonarcissus*. En canto á fauna de interese atopamos *Circus pygargus*, *Caprimulgus europaeus*, *Lullula arborea*, *Sylvia undata*, *Triturus marmoratus*, *Hylla molleri*, *Rana temporaria*, *Lacerta schreiberi* ou *Euphydryas aurinia*.
- Alberga tamén pequenas masas de frondosas e bosques aluviais.

- As fincas albergadas xa teñen, a grandes rasgos, unha superficie suficiente como para levar a cabo un correcto manexo.
- Atópase enmarcado entre tres regatos, os cales sempre aportan complexidade ao proceso.
- Ademais cabe destacar que a totalidade desta área pertence a zona núcleo da Reserva da Biosfera Terras do Miño.

Unidades ambientais	Superficie (ha)	Porcentaxe do total (%)
UA1: Zonas húmidas	3,25	2,78%
UA4: Masas mixtas de carballos e outras frondosas autóctonas 1	1,34	1,14%
UA5: Masas mixtas de carballos e outras frondosas autóctonas 2	1,30	1,11%
UA7: Zonas agrícola-gandeiras.	97,33	83,18%
UA8: Repoboacións forestais	13,31	11,38%
UA11: Infraestruturas.	0,49	0,42%
Total	117,01	100,00%
Total ZRP	3.144,87	3,72%

Táboa 6 ZONA DE EXCLUSIÓN 1

6.1.2. ZONA DE EXCLUSIÓN 2

Atópase encravada entre a A-8 e a estrada N-634, na metade oeste da ZRP e ocupa unha superficie dunhas 355,94 hectáreas. Para a súa definición tivéronse en conta os seguintes criterios:

- Inclúe parcelas catastrais completas coa finalidade de non partir fincas.
- Sitúase no borde da zona de reestruturación.
- Delimítase en gran medida por viais.
- Abarca 129,01 hectáreas de territorio histórico do Camiño de Santiago o que supón máis do 36% da súa superficie.
- Ten un elevado número de construcións dispersas, o que aporta complexidade ao proceso.
- Alberga zonas de vocación forestal, sobre todo no límite da zona de estudio, coincidindo cos límites do polígono industrial, que tamén haberá que ter en conta posibles futuras ampliacións do mesmo.
- Existen zonas con parcelas dunha superficie moito maior á media da zona, como ocorre ao norte do núcleo de Currás con varias fincas de 1,5-2 hectáreas. Tamén hai outras de maís de 6, 7 e 10 hectáreas, respectivamente.

Unidades ambientais	Superficie (ha)	Porcentaxe do total (%)
UA3: Bidueirais.	2,98	0,84%
UA4: Masas mixtas de carballos e outras frondosas autóctonas 1	16,08	4,52%
UA5: Masas mixtas de carballos e outras frondosas autóctonas 2	46,04	12,94%

Unidades ambientais	Superficie (ha)	Porcentaxe do total (%)
UA7: Zonas agrícola-gandeiras.	248,37	69,78%
UA8: Repoboacións forestais	25,67	7,21%
UA10: Diseminado e outros usos	10,05	2,82%
UA11: Infraestruturas.	6,75	1,90%
Total	355,94	100,00%
Total ZRP	3.144,87	11,32%

Táboa 7 ZONA DE EXCLUSIÓN 2

6.1.3. ZONA DE EXCLUSIÓN 3

Está no SO da ZRP e contén unha superficie de 398,40 hectáreas, sendo esta a maior das exclusións. Téñense en conta os seguintes criterios:

- Inclúe parcelas catastrais completas coa finalidade de non partir fincas.
- Sitúase no borde da zona de reestruturación.
- Delimitada ao norte e oeste pola estrada N-634 e polo sur pola estrada LU-120 e o rego de Liñares.
- Abarca 69,79 hectáreas de territorio histórico do Camiño de Santiago o que supón máis do 17% da súa superficie.
- Ao SO contén máis de 10 hectáreas do humidal coñecido coma Porto Barroso, código 1120001 do Catálogo de Humidais de Galicia.
- Alberga masas mixtas de frondosas caducifolias e de bosque aluvial. Tamén zonas de elevada hidromorfía no inverno, o que a fai albergar especies de interese tanto de flora coma de fauna, especialmente nas proximidades do rego de Liñares.
- Tamén hai unha importante proporción de zonas con repoboacións forestais ou de vocación forestal

Unidades ambientais	Superficie (ha)	Porcentaxe do total (%)
UA3: Bidueirais.	1,67	0,42%
UA4: Masas mixtas de carballos e outras frondosas autóctonas 1	21,16	5,31%
UA5: Masas mixtas de carballos e outras frondosas autóctonas 2	96,37	24,19%
UA6: Carballeiras	5,91	1,48%
UA7: Zonas agrícola-gandeiras.	202,55	50,84%
UA8: Repoboacións forestais	54,75	13,74%
UA10: Diseminado e outros usos	12,91	3,24%
UA11: Infraestruturas.	3,08	0,77%
Total	398,40	100,00%
Total ZRP	3.144,87	12,67%

Táboa 8 ZONA DE EXCLUSIÓN 3

6.1.4. ZONA DE EXCLUSIÓN 4

Encádrase ao E da ZRP entre a estrada N-634 e o límite da zona de estudio. Engloba unha superficie de 181,64 hectáreas. Téñense en conta os seguintes criterios:

- Inclúe parcelas catastrais completas coa finalidade de non partir fincas.
- Sitúase no borde da zona de reestruturación.
- Ten unha superficie de 116,93 hectáreas pertencente ao territorio histórico do Camiño de Santiago, o que supón máis do 64% da súa superficie.
- Alberga tamén masas mixtas de frondosas caducifolias, o que a fai albergar especies de interese tanto de flora coma de fauna.
- Tamén hai múltiples edificacións dispersas que dificultarían a reestruturación, especialmente en pequenas zonas urbanizadas ao longo da estrada LU-120.

Unidades ambientais	Superficie (ha)	Porcentaxe do total (%)
UA3: Bidueirais.	0,35	0,19%
UA4: Masas mixtas de carballos e outras frondosas autóctonas 1	0,49	3,02%
UA5: Masas mixtas de carballos e outras frondosas autóctonas 2	27,89	15,36%
UA7: Zonas agrícola-gandeiras.	136,11	74,94%
UA8: Repoboacións forestais	9,29	5,11%
UA10: Diseminado e outros usos	0,56	0,31%
UA11: Infraestruturas.	1,95	1,07%
Total	181,64	100,00%
Total ZRP	3.144,87	5,78%

Táboa 9 ZONA DE EXCLUSIÓN 4

6.1.5. ZONA DE EXCLUSIÓN 5

Contén as Veigas do Porto da Egua, código 1120002. Ten unha superficie ao redor de 38,15 hectáreas. Está situada ao S da ZRP. Téñense en conta os seguintes criterios:

- Inclúe parcelas catastrais completas coa finalidade de non partir fincas.
- Sitúase no borde da zona de reestruturación.
- Delimitada ao norte pola estrada LU-120 e ao sur polo propio LRP.
- Alberga masas mixtas de frondosas caducifolias e de bosque aluvial, bidueirais e brezais. Tamén zonas de elevada hidromorfía no inverno, o que a fai albergar especies de interese tanto de flora coma de fauna, especialmente nas proximidades do rego de Portosegundo.
- As parcelas de vocación agrícola teñen un tamaño aceptable.

Unidades ambientais	Superficie (ha)	Porcentaxe do total (%)
UA3: Bidueirais.	0,49	1,29%
UA5: Masas mixtas de carballos e outras frondosas autóctonas 2	8,05	21,09%
UA7: Zonas agrícola-gandeiras.	26,06	68,31%

Unidades ambientais	Superficie (ha)	Porcentaxe do total (%)
UA8: Repoboacións forestais	2,79	7,31%
UA10: Diseminado e outros usos	0,40	1,06%
UA11: Infraestruturas.	0,36	0,93%
Total	38,15	100,00%
Total ZRP	3.144,87	1,21%

Táboa 10 ZONA DE EXCLUSIÓN 5

6.2. ADXUDICACIÓN AO MESMO PROPIETARIO OU CREACIÓN DE SUBPERÍMETROS

Outro grupo de medidas sería a adxudicación ao mesmo propietario ou creación de subperímetros. Isto propónse para os casos nos que a exclusión non é factible debido á separación cos límites de reestruturación, xa que do contrario crearíanse enclaves que complicarían os traballos de reestruturación. Na área de estudo identifícanse oito zonas nas que caberían estas solucións. Para delimitalas, tense en conta as parcelas catastrais completas como unidade mínima de xestión. Descríbense a continuación:

6.2.1. SUBPERÍMETRO 1

Cunha superficie de 8,08 hectáreas, consiste nunha zona nas inmediacións do núcleo de Gomariz, ao norte da ZRP, constituído principalmente por unha masa continua de carballeira. Constitúe un hábitat de interese comunitario *Carballeiras galaico-portuguesas* (9230), interesante dende o punto de vista da conservación pola biodiversidade que alberga este tipo de hábitats e polo idóneo para o aninamento de moitos tipos de aves.

Unidades ambientais	Superficie (ha)	Porcentaxe do total (%)
UA6: Carballeiras	5,44	67,38%
UA7: Zonas agrícola-gandeiras.	2,59	32,12%
UA11: Infraestruturas.	0,04	0,50%
Total	8,08	100,00%
Total ZRP	3.144,87	0,26%

Táboa 11 SUBPERÍMETRO 1

6.2.2. SUBPERÍMETRO 2

Atópase nas proximidades do núcleo de Caxigal cunha superficie total de 5,42 hectáreas. Está formado por unha única masa mixta de frondosas caducifolias na que predominan carballos e bidueiros.

6.2.3. SUBPERÍMETRO 3

Atópase nas proximidades do núcleo da Balsa cunha superficie total de 2,71 hectáreas. Está formado por unha masa mixta de frondosas caducifolias na que predominan carballos e bidueiros.

Unidades ambientais	Superficie (ha)	Porcentaxe do total (%)
UA4: Masas mixtas de carballos e outras frondosas autóctonas 1	2,42	89,13%
UA7: Zonas agrícola-gandeiras.	0,29	10,87%
Total	2,71	100,00%
Total ZRP	3.144,87	0,09%

Táboa 12 SUBPERÍMETRO 3

6.3. OUTRAS MEDIDAS

En canto ás medidas preventivas, son aquelas que se analizan na fase de formulación e póñense en coñecemento dos diferentes implicados na reestruturación, para desta maneira minimizar ou evitar o impacto no caso de presentarse. Clasifícanse en función dos correspondentes efectos ambientais. Explícanse no apartado 6.2 da memoria.

As medidas correctoras son aquelas que unha vez producido o impacto, realízanse para corrixir e reparar o dano causado, buscando na medida do posible a recuperación do estado orixinal do elemento afectado. Explícanse no apartado 6.3 da memoria.

6.4. EFECTO DAS MEDIDAS DE INTEGRACIÓN AMBIENTAL SOBRE OS IMPACTOS

As unidades ambientais UA1 e UA9 de Humidais e Patrimonio cultural respectivamente, quedarían libres dos impactos estudados trala aplicación das medidas. O resto dos impactos resúmense a continuación, relacionados coas accións do proxecto que os provocarían.

ACCÍONS	IMPACTOS	VALORACIÓN FINAL DO IMPACTO
Eliminación de arboredo e vexetación natural	Diminución da diversidade vexetal	Compatible
	Redución de hábitats e corredores ecolóxicos (deterioro de zonas de nidificación, alimentación e cría)	Compatible
	Diminución da calidade paisaxística	Compatible
	Alteración edáfica	Moderado
	Impacto visual	Compatible
	Afección da vexetación de ribeira	Compatible
	Alteración de ecosistemas	Compatible
Abandono de terras	Impacto positivo sobre a fauna (aumento de zonas de refuxio, zonas de cría e alimentación)	Positivo
	Aumento da calidade das augas	Positivo
	Aumento da probabilidade de incendio (Aumento da biomasa)	Compatible
	Diminución da calidade paisaxística	Compatible
Proliferación de peches de terreos e novas construcións	Diminución da vexetación	Compatible
	Diminución da calidade paisaxística	Moderado

Táboa 13 EFECTO DAS MEDIDAS SOBRE OS IMPACTOS NA FASE DE FORMULACIÓN

ACCÍONS	IMPACTOS	VALORACIÓN FINAL DO IMPACTO
Eliminación e transformación de lindes perimetrais	Reducción de hábitats e corredores ecolóxicos (deterioro de zonas de nidificación, alimentación e cría)	Moderado
Ubicación de instalacións, depósitos e zonas de provisión de materiais	Ruido	Moderado
	Xeración de residuos	Moderado
	Alteración da fauna	Compatible
	Danos na vexetación	Compatible
	Compactación do solo	Moderado
	Aumento da erosión	Compatible
	Molestias a poboación	Moderado
	Perda dos valores arquitectónicos, etnográficos e culturais	Compatible
Mantemento de maquinaria e equipos	Ruido	Compatible
	Xeración de residuos	Compatible
	Alteración da fauna	Compatible
	Danos na vexetación	Compatible
	Molestias a poboación	Compatible
Tránsito e operación de maquinaria	Ruido	Moderado
	Emisión de gases	Compatible
	Alteración da fauna	Compatible
	Danos na vexetación	Compatible
	Compactación do solo	Moderado
	Aumento da erosión	Compatible
	Xeración de residuos	Moderado
	Molestias a poboación	Moderado
Roza e limpeza (Eliminación de vexetación)	Aumento da erosión	Compatible
	Diminución da diversidade vexetal	Moderado
	Reducción de hábitats e corredores ecolóxicos (deterioro de zonas de nidificación, alimentación e cría)	Moderado
	Diminución da calidade paisaxística	Moderado
	Alteración da fauna	Compatible
	Danos na vexetación	Compatible
Movemento de terras (Recheos, ensanches e acondicionamento de explanadas)	Inestabilidade edáfica	Moderado
	Ruido	Moderado
	Xeración de residuos	Moderado
	Alteración da fauna	Compatible
	Danos na vexetación	Compatible
	Compactación do solo	Moderado
	Molestias a poboación	Moderado
	Emisión de gases	Compatible
	Arrastres de materiais	Moderado
	Alteración xeomorfolóxica	Moderado
	Alteración edáfica	Moderado
	Impacto visual	Moderado
	Afección da vexetación de ribeira	Moderado
Xeración de	Inestabilidade edáfica	Moderado

ACCÍONS	IMPACTOS	VALORACIÓN FINAL DO IMPACTO
residuos de terra (Vertedoiros)	Aumento da erosión	Moderado
	Ruido	Moderado
	Xeración de residuos	Moderado
	Alteración da fauna	Compatible
	Danos na vexetación	Moderado
	Compactación do solo	Moderado
	Molestias a poboación	Moderado
	Emisión de gases	Compatible
	Arrastres de materiais	Moderado
	Alteración xeomorfolóxica	Moderado
	Alteración edáfica	Moderado
	Impacto visual	Moderado
	Afección da vexetación de ribeira	Moderado
	Perda dos valores arquitectónicos, etnográficos e culturais	Moderado
Extracción de áridos (Canteiras)	Inestabilidade edáfica	Moderado
	Aumento da erosión	Moderado
	Ruido	Moderado
	Xeración de residuos	Moderado
	Alteración da fauna	Compatible
	Danos na vexetación	Moderado
	Compactación do solo	Moderado
	Molestias a poboación	Moderado
	Emisión de gases	Compatible
	Arrastres de materiais	Moderado
	Alteración xeomorfolóxica	Moderado
	Alteración edáfica	Moderado
	Impacto visual	Moderado
	Afección da vexetación de ribeira	Moderado
	Perda dos valores arquitectónicos, etnográficos e culturais	Moderado
Mellora das infraestructuras de drenaxe	Diminución da erosión e arrastres de materiais	Positivo
	Alteración da capa freática	Compatible
	Arrastres de materiais	Moderado

Táboa 14 EFECTO DAS MEDIDAS SOBRE OS IMPACTOS NA FASE DE EXECUCIÓN

ACCÍONS	IMPACTOS	VALORACIÓN FINAL DO IMPACTO
Nivelación dos terreos	Inestabilidade edáfica	Moderado
	Aumento da erosión	Compatible
	Diminución da calidade paisaxística	Moderado
	Alteración da fauna	Compatible
	Compactación do solo	Moderado
	Alteración xeomorfolóxica	Moderado
Eliminación de	Diminución da diversidade vexetal	Moderado

ACCIÓN	IMPACTOS	VALORACIÓN
vexetación periférica e lindes, e creación de novos cercados	Reducción de hábitats e corredores ecolóxicos (deterioro de zonas de nidificación, alimentación e cría)	Moderado
	Diminución da calidade paisaxística	Moderado
	Alteración da fauna	Compatible
	Impacto visual	Moderado
	Alteración de ecosistemas	Moderado
	Aumento da superficie cultivada	Positivo
	Mellora dos aproveitamentos	Positivo
Novas prácticas agrícolas, cambios de aproveitamentos e usos do solo	Mellora dos aproveitamentos	Positivo
	Repercusión económica da zona	Positivo
	Aumento da actividade agraria	Positivo
	Alteración de ecosistemas	Compatible
	Aumento do uso de produtos químicos	Moderado
	Mellora dos aproveitamentos	Positivo
	Repercusión económica da zona	Positivo
	Aumento da actividade agraria	Positivo
Incremento da accesibilidade	Aumento do tráfico	Compatible
	Mellora dos aproveitamentos	Positivo
	Repercusión económica da zona	Positivo
	Aumento da actividade agraria	Positivo
Mellora das condicións de explotación	Aumento da superficie cultivada	Positivo
	Mellora dos aproveitamentos	Positivo
	Repercusión económica da zona	Positivo
	Aumento da actividade agraria	Positivo

Táboa 15 EFECTO DAS MEDIDAS SOBRE OS IMPACTOS NA FASE DE EXPLOTACIÓN

7. PLAN DE VIXILANCIA AMBIENTAL

7.1. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DO PLAN DE SEGUIMIENTO AMBIENTAL.

O Plan de Seguimento Ambiental concíbese como unha ferramenta de seguimento e control de todas e cada unha das operacións susceptibles de xerar impactos ambientais durante e posteriormente ao proceso de construción, procurando que os impactos ambientais ocasionados sexan os previstos e non outros, co fin de evitar riscos e incertezas. O Plan de Seguimento Ambiental cubrirá cada unha das fases do proxecto (Formulación, Execución e Explotación) e terá os seguintes obxectivos específicos:

1. Garantir que os proxectos de obras se axusten ao condicionado no presente estudo, e contemplen as medidas preventivas, correctoras e compensatorias establecidas no mesmo.
2. Garantir que as obras correspóndense integramente coas definidas nos proxectos de obras, avaliándose, no seu caso, as posibles implicacións ambientais de calquera tipo de reforma posterior do proxecto.
3. Garantir a correcta execución das medidas preventivas e correctoras propostas neste estudo.
4. Controlar os impactos negativos que non se tiveran en conta neste estudo, e que se detecten no momento de realizar os traballos de campo.

Para acadar estes obxectivos contemplaranse unha serie de actuacións así como a correspondente metodoloxía.

7.2. PROGRAMA DE ACTUACIÓNS DO PLAN DE SEGUIMIENTO AMBIENTAL

7.2.1. ACTUACIÓNS

- Seguimento específico das accións susceptibles de xerar os efectos ambientais reflectidos nos apartados correspondentes deste estudo.
- Control da aplicación das medidas preventivas, correctoras e compensatorias previstas.
- Avaliación da eficacia das medidas preventivas, correctoras e compensatorias previstas.
- Modificación das medidas preventivas e correctoras previstas cando, como consecuencia da súa avaliación, se detecte falta de eficacia.
- Deseño e aplicación de novas medidas correctoras, ou extensión das previstas, a impactos non contemplados inicialmente neste estudo.
- Redactar os informes explicativos das afeccións que se puidesen producir a algún elemento de interese arqueolóxico, paisaxístico, cultural ou ecolóxico.

7.2.2. METODOLOXÍA DO SEGUIMIENTO

Fíxanse, para cada un dos elementos e factores do medio considerados neste estudo, os indicadores ambientais, a periodicidade dos controis, así como os limiares de alerta.

Cando o valor dun indicador acade o limiar de alerta. Procederase en tódolos casos e de forma sistemática co seguinte protocolo de actuación:

1. Paralización temporal da acción que xera o efecto impactante.
2. Supervisión da correcta aplicación das medidas preventivas e correctoras definidas neste estudo ante esta acción.
3. Corrección das deficiencias detectadas na aplicación das medidas preventivas e correctoras previstas.
4. Definición e aplicación, se é o caso, de medidas preventivas e/ou correctoras complementarias.
5. Levantamento da paralización temporal da acción causante do efecto impactante.
6. Medición extraordinaria do indicador para comprobar a diminución do seu valor por debaixo do limiar de alerta.

Cando para a determinación de valores dos indicadores establecidos sexa preciso efectuar medicións e/ou analíticas, estas realizaranse polo organismo de control autorizado ou entidade homologada, e as tomas de mostras e as medicións realizaranse durante os labores con maior incidencia sobre os indicadores obxecto de control.